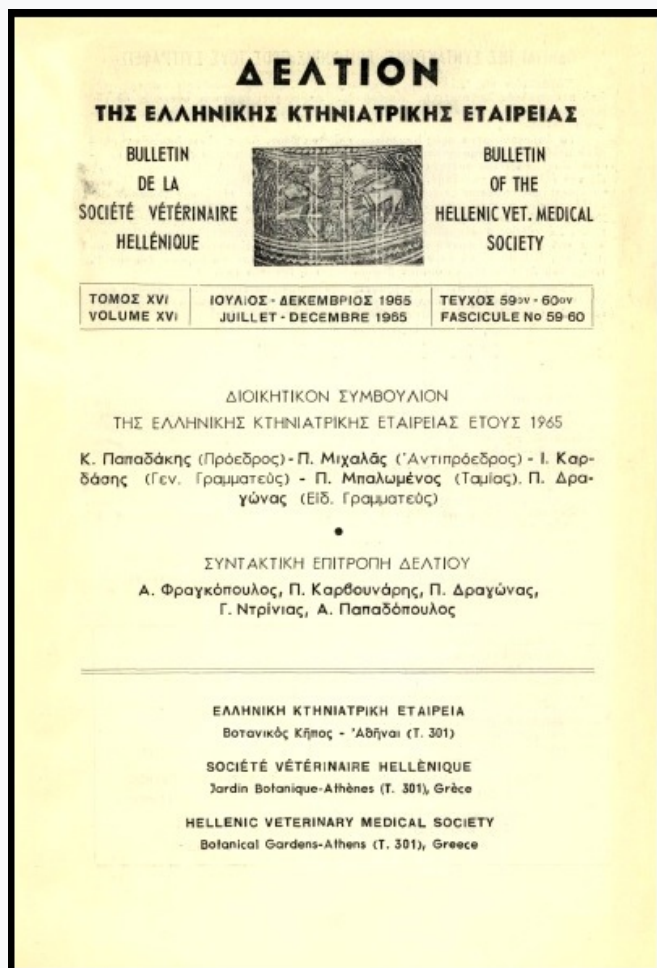

Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society

Vol 16, No 2 (1965)

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΣΦΑΓΙΩΝ

ΠΕΤΡΟΣ ΜΠΑΛΩΜΕΝΟΣ

doi: [10.12681/jhvms.18745](https://doi.org/10.12681/jhvms.18745)

Copyright © 2018, ΠΕΤΡΟΣ ΜΠΑΛΩΜΕΝΟΣ

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

ΜΠΑΛΩΜΕΝΟΣ Π. (1965). ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΣΦΑΓΙΩΝ. *Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society*, 16(2), 124-132. <https://doi.org/10.12681/jhvms.18745>

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΣΦΑΓΙΩΝ

Υ π ό

ΠΕΤΡΟΥ ΜΠΑΛΩΜΕΝΟΥ

Κτηνιάτρου

Δυστυχώς ή 'Ελλάς είναι τὸ μοναδικὸν ἐν Εὐρώπῃ κράτος τὸ ὁποῖον στερεῖται συγχρόνων Σφαγείων, ἡ δὲ προκύπτουσα ζημία διὰ τὴν 'Εθνικὴν Οἰκονομίαν ἐκ τῆς μὴ βιομηχανοποιήσεως τῶν ζωικῶν ὑποπροϊόντων εἶναι τεραστία. Ὡς ἀναλογισθῇ τις πόσον συνάλλαγμα διοχετεύεται ἐν τῷ ἐξωτερικῷ διὰ τὴν εἰσαγωγὴν ἐνὸς καὶ μόνου ὑποπροϊόντος τοῦ αἵματος τῶν σφαζομένων ζώων, τὸ ὁποῖον εἰσάγωμεν ὑπὸ μορφήν αἵματος τ α λ ε ὕ ρ ο υ, πρὸς διατροφὴν τῶν ζώων, ἐνῶ παρ' ἡμῖν, καθ' ἅπασαν τὴν Ἐπικράτειαν τὸ αἷμα τῶν σφαζομένων ζώων ἀχρηστεύεται εἰς τοὺς χώρους σφαγῆς.

Τὰ ἐν τῇ Χώρᾳ ἡμῶν Σφαγεῖα δὲν πληροῦν οὔτε τὰς στοιχειώδεις προϋποθέσεις ὑγιεινῆς καὶ καλῆς ἐπεξεργασίας, ἀξιοποιήσεως καὶ διατηρήσεως τῶν κρεάτων καὶ τῶν προϊόντων ἐν γένει τῆς σφαγῆς.

Δι' αὐτὸν τὸν λόγον, εἶναι τελείως ἀπαραίτητος ἡ ἀνέγερσις καταλλήλων συγκροτημάτων διὰ τὸν ὥς ἄνω σκοπόν. Ταῦτα δέον νὰ ἀνεγερθῶσιν εἰς Κέντρα ὅπου θὰ ἐξυπηρετήσουν τὴν Κτηνοτροφίαν τῆς Χώρας καὶ τὸ καταναλωτικὸν κοινόν, κατὰ τὸν καλλύτερον τρόπον.

Τὰ συγχρονισμένα Σφαγεῖα πρέπει νὰ συνδυάζονται μὲ τμήματα ἐπεξεργασίας ὑποπροϊόντων τῶν σφαγίων ὡς ἀκολούθως :

1) Τ μ ῆ μ α β ι ο μ η χ α ν ο π ο ι ῆ σ ε ω ς τ ο ὗ α ἵ μ α τ ο ς :

Ἐκ τοῦ αἵματος ἢ μᾶλλον ἐκ τοῦ ὁροῦ (πλάσματος) τούτου καὶ τῶν ἐρυθροκυττάρων δύνανται νὰ παρασκευασθῶν πολλὰ εἶδη διὰ τὴν κρεατοβιομηχανίαν καὶ διάφορα ἄλλα ἀξίας, ὅπως αἱματολεύρου (85 μὲ 90 ο)ο καλῶς πεπτόμενον λεύκωμα) διὰ διατροφὴν τῶν ζώων, ἐξαιρετικὴ συγκολλητικὴ οὐσία (κόλλα) θρεπτικαὶ οὐσαὶ καὶ παρασκευάσματα φαρμάκων, ζωικοῦ ἄνθρακος αἵματος (Albumin), ἰδιάζοντα λιπάσματα, χρησιμοποιούμενα εἰς τὴν κηπουρικὴν.

Εἰς τὰ βόρεια κράτη, κατόπιν ἀφαιρέσεως τῆς ἰνικῆς τοῦ αἵματος τὸ χρησιμοποιοῦν διὰ τὴν παρασκευὴν αἱματολλάντων. Τὸ πλάσμα τὸ χρησιμοποιοῦν διὰ τὸν ἐμπλουτισμὸν τῶν κρεατοπαρασκευασμάτων, εἴτε ὑπὸ μορφήν ὑγρὰν ἢ στερεάν. Εἰς σφαγεῖα ἐνθα ὑπάρχουν χοιροστάσια, τὸ αἷμα δίδεται εἰς τοὺς χοίρους ἐβρασμένον.

2) Τ μ ῆ μ α παρασκευῆς ὁρμονικῶν θεραπευτικῶν παρασκευασμάτων ἐκ τῶν ἐνδοκρινῶν ἀδένων τῶν σφαγίων.

3) Τῆμῆμα παρασκευῆς ἀλλάντων καὶ κρεατοκονσερβῶν.

4) Τμῆμα βιομηχανοποιήσεως ὑποπροϊόντων, ὡς κεράτων, ὀνύχων, κ.λ.π. πρὸς παρασκευὴν λιπασμάτων.

5) Βιομηχανοποιήσις ὑπολειμμάτων κατεψυγμένων ἰχθύων, κατασχεθέντων σπλάχνων, πτωμάτων, κ.λ.π. τὰ ὅποια ἀπορρίπτονται ὡς ἄχρηστα, πρὸς ζήμιαν τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

6) Παρασκευάσματα φαρμάκων, ἐντεροπαρασκευάσματα, ἐκ τῶν τριχῶν βούρτσας, ἐκ τῶν ὀστέων καὶ κεράτων διάφορα ἐργασλεῖα κ.λ.π.

Ἐπάρχουν δὺο τύποι Σφαγείων :

α) ὀριζοντίας, καὶ

β) κατακορύφου οἰκοδομικῆς κατευθύνσεως :

Εἰς τὴν δευτέραν περίπτωσιν ἡ ἐργασία ἐκτελεῖται ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω. Γενικῶς εἰς τὸν ὑψηλότερον ὄροφον, εἰς τὸν χῶρον σφαγῆς λαμβάνει χώραν ἡ ἀφαίμαξις καὶ ἡ ἐκδορά, ἐν συνεχείᾳ εὐρίσκεται ὁ θάλαμος προψύξεως καὶ ἔπεται ὁ χῶρος τεμαχισμού καὶ ἀποστεώσεως τῶν σφαγίων.

Εἰς τὸν κάτωθι ὄροφον συγκεντροῦνται τὰ ὑποπροϊόντα καὶ παραπλευρώς εἰς ἰδιαίτερον χῶρον λαμβάνει χώραν ἡ ἐπεξεργασία λίπους, ἀκολουθεῖ χῶρος ψύξεως καὶ καταψύξεως, χῶρος Μηχανοστασίου καὶ ἐν συνεχείᾳ χῶρος ἀλλαντοποιίας.

Εἰς τὸν πρῶτον ὄροφον ὑπάρχει χῶρος ἐπεξεργασίας ὑποπροϊόντων, ἐν συνεχείᾳ ψυγεῖον, ἀποθήκη, ἀκολουθεῖ χῶρος γεμίματος καὶ χῶρος καπνίσματος, ὡς βρασμοῦ. Μεταξὺ τοῦ 2ου καὶ τοῦ 1ου ὀρόφου, κάτωθι τοῦ χῶρου σφαγῆς, ὑπάρχει συνεχῆς χῶρος διὰ τὴν συγκέντρωσιν καὶ ἐπεξεργασίαν τοῦ αἵματος.

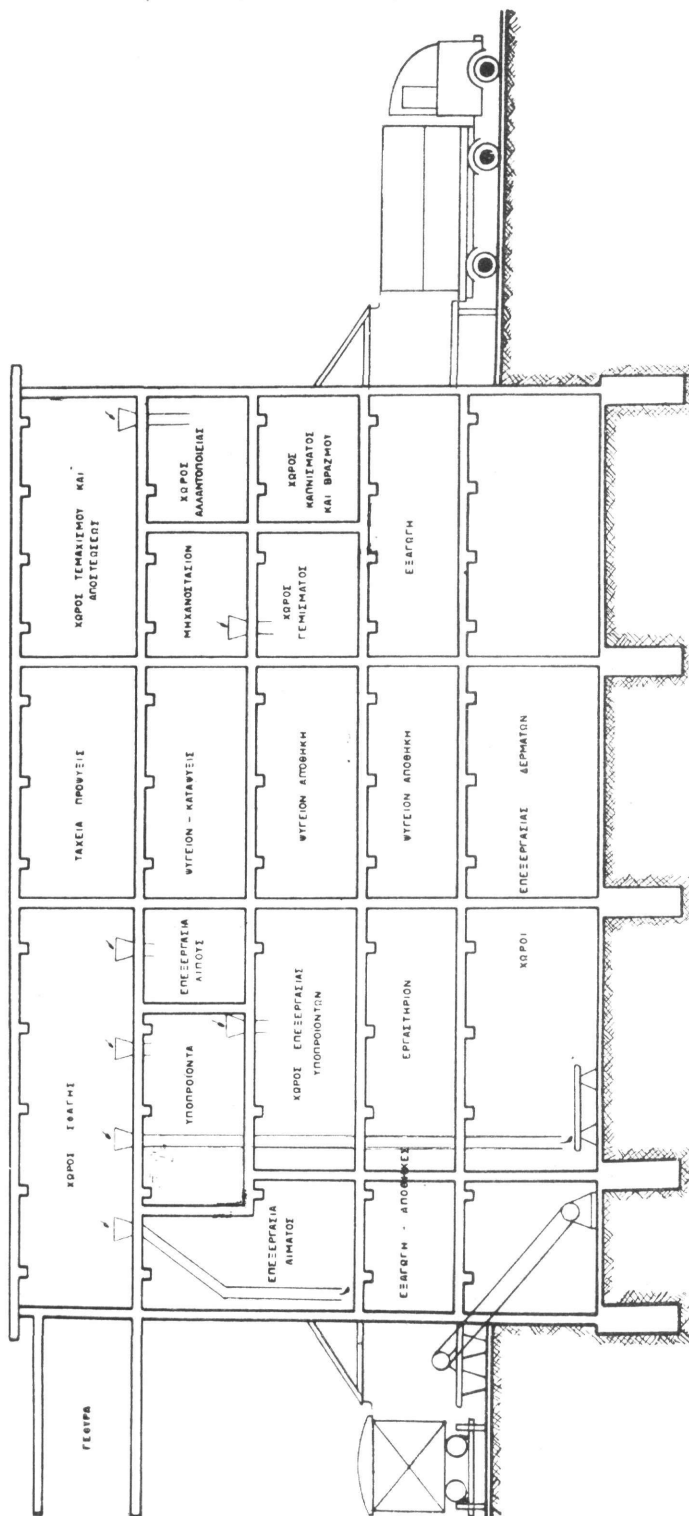
Εἰς τὸ ἰσόγειον ὑπάρχουν Ἀποθήκαι-Ψυγεῖα-Ἐργαστήρια, ὡς καὶ οἱ χῶροι ἐξαγωγῆς ἐκατέρωθεν τῶν Ψυγείων. Εἰς τὸ ὑπόγειον ὑπάρχουν χῶροι ἐπεξεργασίας δερμάτων, κ.λ.π.

Τὸ ζήτημα τῆς ἀλυσσιδωτῆς ψύξεως καὶ καταψύξεως εἶναι ἀρκετὰ οὐσιῶδες, διότι ἐμποδίζει, καθὼς γνωρίζομεν, τὸν πολλαπλασιασμόν τῶν μικροβίων. Ὁ πολλαπλασιασμός τῶν σαλμονελῶν ἐπὶ κρεάτων τῶν ὁποίων τὸ Ρ.Η. εἶναι ἄνω τοῦ 6.5 καὶ ἡ θερμοκρασία συντηρήσεως ἀνεπαρκῆς, εἶναι ἀλματώδης. Κατὰ τὸν Schönberg, κεκομμένον κρέας, μολυσμένον μὲ Salmonella Dublin ἔταν κατηναλώθη ἀμέσως μετὰ τὴν μόλυνσιν οὐδεμίαν βλάβην προξένησε εἰς τὸν ὄργανισμόν, μετὰ διατήρησιν ὥμως 2 ὥρῶν εἰς θερμοκρασίαν δωματίου καὶ κατανάλωσιν τούτου, προξένησε διάρροια, μετὰ 4 ὥρας γαστροεντερίτιδα καὶ μετὰ διατήρησιν 8 ὥρῶν προξένησε βαρυτάτην δηλητηρίασιν μετὰ πυρετοῦ.

Εἰς τὰ Σφαγεῖα τῆς Alvesta καὶ τοῦ ἐκ τούτων καταναλωθέντος κρέατος τὸ ὅποion ὑπῆρξεν μεμολυσμένον μὲ τὴν Σαλμονέλλα Tythi Murium τὸ ἔτος 1953, ἡσθένησαν μὲ συμπτώματα δηλητηριάσεως 7.878 ἄτομα καὶ ἀπέθανον 39. Τοῦτο συνέβη λόγῳ τῆς ἀπεργίας τῶν ἐργατῶν, ὅποτε τὰ κρέατα ἐστοιβάχτηκαν ἐντὸς τῶν χώρων ψύξεως, ἡ θερμοκρασία ἔμεινε ἄνω ἐλέγχου, ἡ δὲ ἐξωτερικὴ ἦτο ἀρκετὰ ὑψηλὴ 29 C.

Ἡ μεταφορὰ ἐσωτερικῶς εἶναι μηχανοκίνητος.

ΣΦΑΓΕΙΟΝ ΚΑΤΑΚΟΡΥΦΟΥ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΩΣ
ΚΡΕΑΤΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΗΡΙΟΝ ΚΑΙ ΨΥΓΕΙΟΝ

Ἡ βαρεία σωματική ἐργασία εὐρίσκεται τελείως εἰς τὸ περιθώριον. Διὰ τὴν μεταφορὰν χρησιμοποιεῖται ἡ ὀριζοντίως κυλιόμενη (ταινία).

Ὁ ἄρτιος ἐξοπλισμὸς τῶν ἐργαστηρίων, ὅσον καὶ τὰ θέματα ἐρεῦνης μὲ τὰ ὁποῖα ἀσχολοῦνται, καταδεικνύουν ὅτι συνεχίζεται μία ὑψηλὴ ἐπιστημονικὴ ἐργασία. Δύο εἶναι τὰ κυρίως χαρακτηριστικὰ τοῦ δικτύου τῶν Ἐργαστηρίων:

1) Ὡς σκοπὸν θέτουν τὴν ἐπεξεργασίαν πολυετῶν ἐρευνῶν, ὅπως ἐπιδρασὶν ραδιενεργείας ἐπὶ τῶν τροφίμων, ἀσθένειαι ἰσχυθῶν κ.λ.π.

2) Ὁ ἐμπεριστατωμένος ἐλεγχος τῶν πρὸς ἐξέτασιν τροφίμων καὶ ἡ συνεργασία τῶν ἐν λόγῳ ἐργαστηρίων μετ' ἄλλων κρατικῶν τοιούτων.

Ἐν γένει ἔχουν ἐπιτελεσθῇ ἀρκετὰ ἐνδιαφέρουσαι ἐργασίαι ὡς πρὸς τὴν ὑγιεινὴν τοῦ κρέατος.

1) Ἀνευρέθησαν βάκιλοι τοῦ Κὼχ (Koch) ἐντὸς τοῦ μυϊκοῦ συστήματος τῶν βοοειδῶν, ἐνῶ τὰ ὄργανα οὐδεμίαν παθολογοανατομικὴν ἀλλοίωσιν παρουσίαζον κατὰ τὴν κρεοσκοπίαν.

2) Ὑγιεῖς χοῖροι ὡς φορεῖς Σαλμονελώσεως.

3) Αἰτιολογία καὶ ἐπιδημία δηλητηριάσεων προερχομένων ἐξ ἀλλαντικῶν χοίρων.

4) Ἐξέτασις διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς μικροβιακῆς χλωρίδος τῶν κρεάτων.

5) Μέθοδος διαπιστώσεως ἀποσυνθέσεως ἀλλαντικῶν ἐξ ἐσβρασμένων χοιρινῶν κρεάτων.

6) Προσδιορισμὸς ποσότητος μὴ παθογενῶν βακίλων, ἐπιβλαβῶν διὰ τὴν δημοσίαν ὑγείαν. Ἦτοι, κατόπιν πολυετῶν ἐρευνῶν ἀπεδείχθη ὅτι 1 00. 0 0 0 μὴ παθογενεῖς βάκιλοι κατὰ γραμ. κρέατος εἶναι ἀβλαβεῖς, ἐὰν ὅμως ὁ ἀριθμὸς ὑπερβαίνει τὰς 100.000 κατὰ γραμ. δύνανται νὰ κατασταοῦν ἐπιβλαβεῖς διὰ τὴν δημοσίαν ὑγείαν.

7) Ἐρευνα καὶ ἀποτελέσματα ραδιενεργείας ἐπὶ τῆς σαρκὸς τῶν ἰχθύων κ.λ.π.

Τὸ πλεῖστον τῶν ἐκ κτηνιάτρων εἰδικευμένου προσωπικοῦ μετεκπαιδεύεται εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

Προσδιορισμὸς ἀπώλειας βάρους κατὰ τὴν μεταφορὰν τῶν ζώων καὶ προετοιμασία πρὸ τῆς σφαγῆς:

Ἡ ἀπώλεια βάρους δύνανται νὰ ἐλαττωθῇ ἐὰν τὰ ζῶα κατὰ τὴν μεταφορὰν τοποθετοῦνται κατὰ τὴν φορὰν τοῦ ὀρχήματος (ἐπιμήκης), ἡ δὲ πρόσδεσις τῆς κεφαλῆς νὰ εἶναι τοιαύτη, ὥστε νὰ κινῆται εὐκόλως. Ἐὰν κατὰ τὴν μεταφορὰν λαμβάνωσιν θέσιν ἐγκαρσίως (πλαγίως), τότε διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ἰσορροπίας τῶν εἶναι ὑποχρεωμένα ἐπὶ μακρὸν νὰ καταναλίσκουν μυϊκὴν ἐργασίαν καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον δὲν δύνανται νὰ ἀναπαυθῶσιν οὔτε ἡμέραν οὔτε νύκταν.

Ἡ προξενουμένη ἀπώλεια βάρους λόγῳ τοποθέτησεως καὶ δέψης, εἶναι ἀρκετὰ σημαντικὴ.

Διὰ κακὴν μόνον τοποθέτησιν ἔχομεν ἀπώλειαν 2.0)ο, λόγῳ δὲ δέψης 1-1)2.0)ο.

Κατὰ τὸν Kuppelmayr, ἡ ἀπώλεια βάρους τῶν βοοειδῶν μέσης θρέψεως μετὰ μεταφορὰν 24 ὥρῶν ἀνέρχεται εἰς 6,8-10.ο)ο, μετὰ 48 ὥρας εἰς 14.1)2.ο)ο καὶ μετὰ 120 ὥρας εἰς 15,4.ο)ο. Κατὰ τὰς θερμὰς ἡμέρας προστίθεται ἐπὶ πλεόν ποσοστὸν 2-3.ο)ο.

Εἰς τὰς Η.Π.Α. διεπίστωσαν ἐτησίως ἀπώλειαν βάρους τῶν μεταφερομένων χοίρων 8.4 ἑκατομ. kgs. Εἰς μίαν δὲ συγκεκριμένην περίπτωσιν κατὰ τὴν μεταφορὰν 775.332 χοίρων ἐκ σταύλων ἕως τοὺς θαλάμους σφαγεῖς διεπιστάθη ἀπώλεια 8.1)2.ο)ο.

Π ρ ο ε τ ο ι μ α σ ί α π ρ ὸ τ ῆ ς σ φ α γ ῆ ς : Ὁ κακὸς ἐνσταυλισμὸς καὶ τροφοδοσία πρὸ τῆς σφαγῆς, μειώνουν τὴν ἀντίστασιν τοῦ ὀργανισμοῦ καὶ κατὰ συνέπειαν τὰ βακτήρια τοῦ ἐντερικοῦ σωλῆνος δύνανται νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν κυκλοφορίαν τοῦ αἵματος.

Ὡσαύτως διαπιστώνομεν τὸν πολλαπλασιασμὸν τῶν σαπροφυτικῶν βακτηριδίων τὰ ὁποῖα μικροσκοπικῶς ἀνευρίσκωνται εἰς τὸ ἥπαρ. Ἡ ὑπερβολικὴ κίνησις, ἡ ἀσυνήθης χρῆσις τῶν μυῶν, δὲν εἶναι μόνον φυσικὸν ἀλλὰ καὶ νευρικὸν τραῦμα, τὸ ὁποῖον ἐκτὸς τῆς πέψεως, ἐνοχλεῖ καὶ τὸν βασικὸν μεταβολισμόν. Οἱ ἱστοὶ θὰ εἶναι ἐλλειπεῖς εἰς ὀξυγόνον, τὸ ἀπόθεμα γλυκογόνου τῶν μυῶν καὶ ἥπατος μειοῦται καὶ ἐν τέλει ἡ ὀρίσμανσις τοῦ κρεατοῦ λόγῳ ὀλιγωτέρας παραγωγῆς γαλακτικοῦ ὀξέως θὰ εἶναι ἐλλειπής. (Οὕτως ἐξηγεῖται ἡ μὴ ὀρίμανσις κρέατος βοοειδοῦς καίτοι παραμένει ἐπ' ἄρκετὸν χρόνον εἰς τὸ ψυγεῖον.

Τὴν ἀναγκαιότητα τῆς ἀναπαύσεως πρὸ τῆς σφαγῆς αἰτιολογοῦν καὶ ἄλλοι συντελεστοί. Τὰ σφάγια πρέπει νὰ ἐπανέλθουν εἰς τὴν φυσιολογικὴν τῶν θερμοκρασίαν :

Βοείων 38-39

Χοίρων 38-40

πορβάτων 38.5 - 39.5

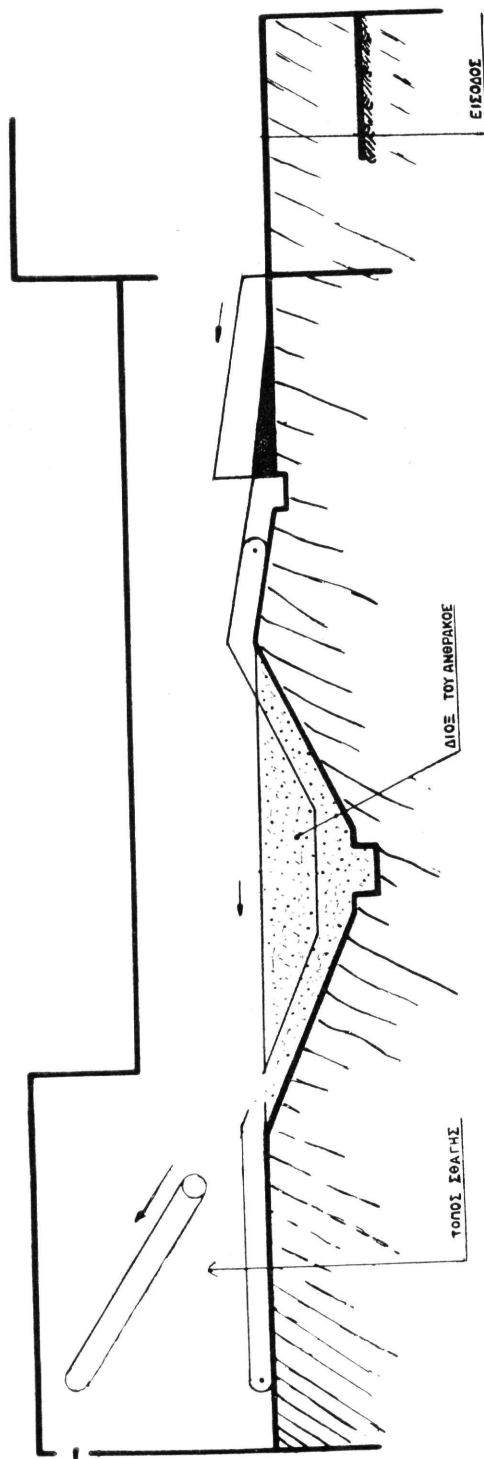
Τῶν ἄρτι ἀφικνουμένων ἐν τοῖς σφαγείοις, τῶν κουρασμένων, τῶν κυνηγημένων ζώων, ἡ θερμοκρασία εἶναι κατὰ 1 βαθμὸν μεγαλυτέρα. Ἡ ὀρίμανσις ἀντικανονικῶς λαμβάνει χώραν εἰς τὸ κουρασμένον, ἐξηντλημένον ἢ κυνηγημένον ζῶον. Ἐντὸς τοῦ μυϊκοῦ ἱστοῦ τῶν καλῶς ἀναπαυμένων ζώων, κατὰ μέσον ὅρον ὑπάρχει 1.ο)ο βλυκογόνον. Ἐκ τούτου κατὰ τὴν ὀρίμανσιν τοῦ κρεάτος παράγεται γαλακτικὸν ὀξύ, τὸ ὁποῖον ἔχει ὡς ἀποέλεσμα τὴν χαλάρωσιν τῶν μυϊκῶν στοιχείων μὲ συνέπειαν τὸ κρέας νὰ καθίσταται τρυφερόν. Τὸ ζῶον χρησιμοποιεῖ τὸ γλυκογόνον κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μυϊκῆς ἐργασίας, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἀνάπαυσιν παράγεται ἐκ νέου. Εἰς τὴν μυμοάζα τῶν ἀνευ ἀναπαύσεως σφαζομένων ζώων δὲν ὑπάρχει ἄρκετὸν γλυκογόνον καὶ κατὰ συνέπειαν τὸ κρέας ὀριμάζει ἀντικανονικῶς.

Ὡσαύτως λίαν ἀπαραίτητος πρὸ τῆς σφαγῆς κρίνεται ἡ ἐξέτασις τῶν ζώων :

1) Ἐξέτασις δι' ἐγκυμοσύνην καὶ ἀπαγόρευσις σφαγῆς.

2) Διὰ μεταδοτικὰ νοσήματα, ἰδίᾳ ὡς πρὸς ἐκείνας τὰς ἀσθενείας διὰ τὰς ὁποίας μετὰ τὴν σφαγὴν εἶναι δύκολον ἢ ἐντελῶς ἀδύνατον νὰ διαπιστώσωμεν παθολογοανατομικῶς (ὡς π.χ. λύσσα, τέτανος, μερικαὶ δηλητηριάσεις, φυματίωσις, ἀσθένειαι συνοδευόμεναι μὲ παραλυτικὰ συμπτώματα κ.λ.π.

ΑΝΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΙΣ ΧΟΙΡΩΝ ΔΙΑ ΔΙΟΞ. ΑΝΘΡΑΚΟΣ (ΤΟΜΗ)

Ἡ διαπίστωσις τῆς θερμοκρασίας τῶν σφαζομένων ζώων (παρ' ἡμῖν ἄγνωστος) πρὸ τῆς σφαγῆς, κρίνεται σπουδαία, διότι πυρέσσοντα ζῶα δέον ὅπως σφάζονται κεχωρισμένως καὶ νὰ ἐκτελῇται ὡποσδήποτε μικροβιολογικὴ ἐξέταση. Εἴναι ἀρκετὰ σημαντικὸν νὰ γνωρίζωμεν ἂν τὸ ζῶον πρὸ τῆς σφαγῆς ὑπῆρξε πυρέσσον. Συγκεκριμένως κατὰ τὴν αἵματογενῆ ἐξάπλωσιν τοῦ βακίλου τοῦ Koch, ἐνῶ ἡ μισμάζα εἰς τὴν ἀνωτέρω περιπτώσιν περιέχει βακίλους φυματώσεως, ἡ παρουσία τούτων δὲν δύναται νὰ διαγνωσθῇ παθολογοανατομικῶς, διότι ἀπαιτοῦνται τοὐλάχιστον 10-12 ἡμέραι διὰ τὴνδιαμόρφωσιν παθολογοανατομικῶν ἀλλοιώσεων.

Ὑπὸ πολλῶν ἐρευνητῶν ἀπεδείχθη ὅτι ἡ ἀνωτέρω περιπτώσις εἶναι ἀρκετὰ συχνή. Ἡ θερμομέτρησις ἐνεργεῖται διὰ μὲν τὰ βοοειδῆ κεχωρισμένως δι' ἐν ἕκαστον σφάγιον, ἐνῶ διὰ τὰ προβατοειδῆ δειγματοληπτικῶς.

Ἡ λήψις τῆς θερμοκρασίας ἐκτελεῖται δι' ἡλεκτροθερμικοῦ θερμομέτρου (ἄνευ ὕδραργύρου) καὶ ἐντὸς μιᾶς ὥρας, μετὰ τὴν συμπαράστασιν ἐνὸς βοθροῦ, δύναται νὰ ληφθῇ ἡ θερμοκρασία 130 βοειδῶν. Ἡ θερμοκρασία λαμβάνεται ἐντὸς 2" - 3".

Μετὰ ταῦτα λαμβάνει χώραν ἡ καθαριότης τοῦ δέρματος τῶν πρὸς σφαγὴν ὀδηγουμένων ζώων, ἥτις διενεργεῖται διὰ κολυμβήσεως ἐντὸς δεξαμενῆς ἢ διὰ τεχνητῆς βροχῆς (ντοῦς) Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀποφεύγεται ἡ ἐπιμόλυνσις τοῦ κρέατος ἐκ τοῦ ἀκαθάρτου δέρματος καὶ ἀφ' ἑτέρου τονοῦται ἡ κυκλοφορία τοῦ αἵματος διὰ τὴν καλυτέρανἀφαίμαξιν.

Ἐν συνεχείᾳ ἀκολουθεῖ τὸ τελευταῖον στάδιον πρὸ τῆς σφαγῆς, ἡ ἀναισθητοποίησις τῶν σφαγίων, ἥτις εἰς τὰ συγχρονισμένα σφαγεῖα, διενεργεῖται δι' ἡλεκτρισμοῦ, ἔνθα τὰ ἡλεκτρόδια τοποθετοῦνται μεταξὺ τῶν κεράτων καὶ ἐξωτερικῆς γωνίας τοῦ ὀφθαλμοῦ. Τελευταίως χρησιμοποιοῦν διὰ τὴν ἀναισθητοποίησιν, κυρίως τῶν χοίρων τὸ CO₂ δι' οὗ ἐπιτυγχάνεται τελειωτέρα ἀφαίμαξις.

Ἀκολουθεῖ ἐν συνεχείᾳ ὁ κρεοσκοπικὸς ἔλεγχος, ἔνθα ὁ κτηνίατρος ἵσταται ὀρθίως πρὸ δύο κυλιομένων ἀλυσίδων καὶ προβαίνει εἰς τὴν ἐπιθεώρησιν τῶν ἐπ' αὐτῶν ἀνηρτημένων καὶ ἡριθμημένων τερτημορίων καὶ σπλάχνων, ἐνῶ κάτωθεν διὰ κυλιομένης ταινίας ὀριζοντίως συνοδεύεται ὑπὸ τοῦ πεπτικοῦ καὶ οὐρογεννητικοῦ συστήματος.

Τὰ ἡλλοιωμένα σπλάχνα ἢ σφάγια κατὰσχονται καὶ βιομηχανοποιοῦνται ἢ καταστρέφονται (σπανίως) ἐντὸς κλιβάνων.

Οἱ ἐκδορασφαγεῖς σφάκται, κ.λ.π. εἰς τὰ συγχρονισμένα σφαγεῖα τῶν Σοβιέτ, Η.Π.Α., ἐκδύονται εἰς τὰ ἀποδυτήρια τελείως καὶ δι' ἐνὸς διαδρόμου, ἔνθα ὑπάρχει συνεχῆς τεχνητὴ βροχὴ ἀναλόγου θερμοκρασίας πλύνονται καὶ πρὶν εἰσελθόν εἰς τοὺς θαλάμους σφαγῆς ἐκδύονται τὴν εἰδικὴν ἐνδυμασίαν.

Ἐκ τῶν ἀναφερθέντων διαπιστώνομεν ὅτι εἰς τὰ συγχρονισμένα σφαγεῖα, δίδεται ἰδιαιτέρα σημασία διὰ τὴν καλυτέραν ἀξιοποίησιν τοῦ κρέατος καὶ τῆς ὑγιεινῆς τούτου.

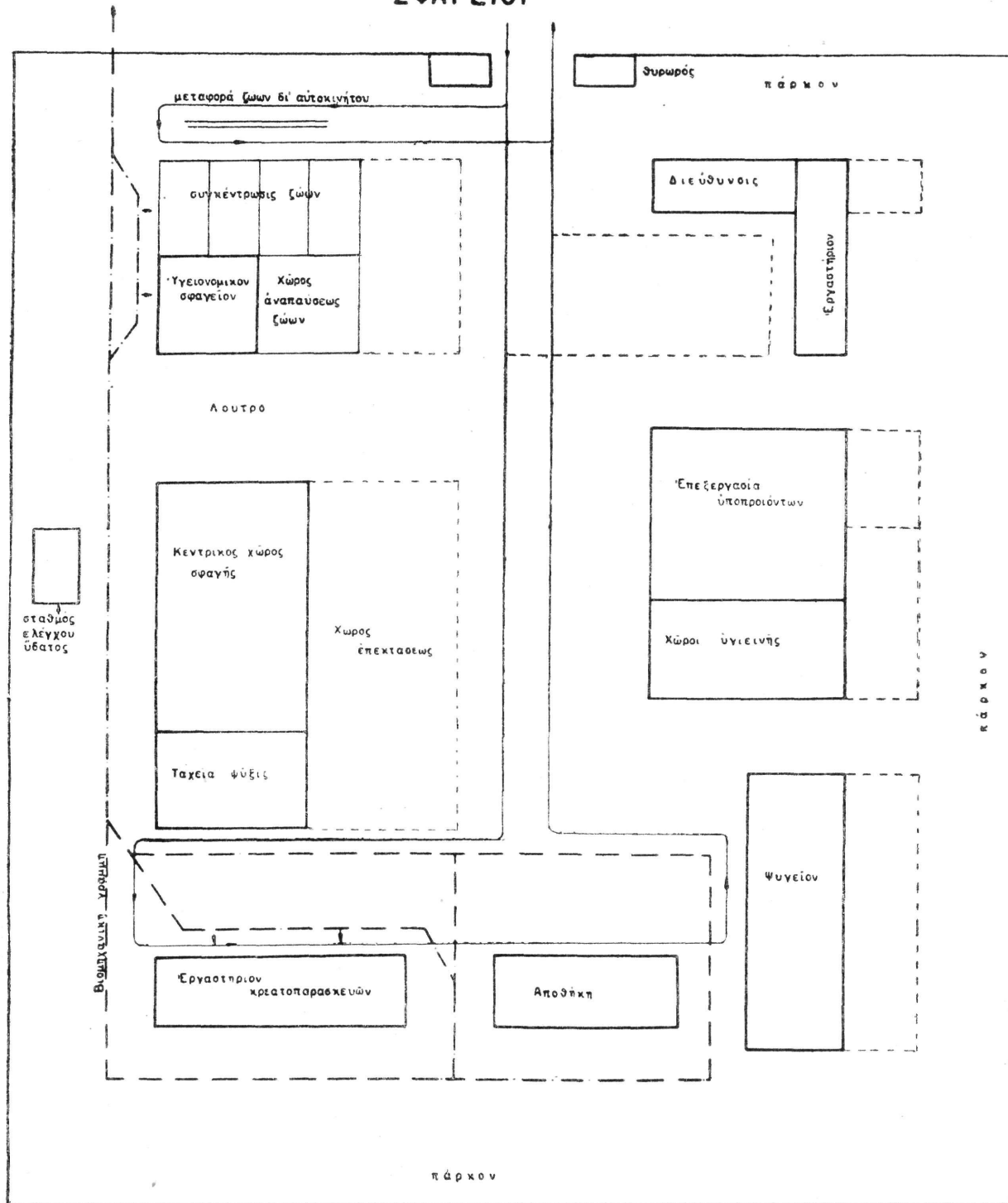
Διὰ τὴν ἀποτελεσματικὴν ὅμως προστασίαν τῆς δημοσίας ὑγείας, δέον ὅπως λάβῃ χώραν ἐντατικὴ καταπολέμησις τῆς ὕδατιδώδους νόσου, διὰ τῆς καταστροφῆς ἐν γένει τῶν προσβεβλημένων σπλάχνων καὶ προληπτικὴ θεραπεία τῶν σκύλων δις τοῦ ἔτους.

Εἶναι λυπηρὸν ἡ χώρα μας νὰ εὕρισκεται παγκοσμίως ἐπὶ κεφαλῇς ἀπὸ ἀπόψεως συχνότητος τῆς νόσου, ζώων καὶ ἀνθρώπων.

Ἀναφέρομεν κατωτέρω Στατιστικὴν τοῦ Διεθνοῦς συνεδρίου ἐπὶ τοῦ ἐ-

ΟΡΙΖΟΝΤΙΟΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΙΣ ΣΦΑΓΕΙΟΥ

χινοκόκκου, τοῦ ἔτους 1956, εἰς τὸ ὁποῖον ἔλαβε μέρος ὁ τέως Διευθυντὴς τῆς Κτηνιατρικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας κ. Φ. Παπαχριστοφίλου, μετὰ τοὺς ἀκολουθοῦντας δείκτας μολύνσεως :

Π Ι Ν Α Ξ

Συγγραφεὺς	Ἔτος	Χῶραι	Ἐξετασθέντα πρόβατα	Ἀναλογία
H. DEN	1929	Αὐστραλία	27.608	27,3 .ο)ο
E. DELACOSTA	1948	Ἀργεντινὴ	795.055	11,72.ο)ο
D. MACADO	1951	Βραζιλία	52.115	31.00.ο)ο
S. MORENO	1949	Ἰσπανία	3.689.467	2,8 .ο)ο
A. NEGhme	1951	Χιλή	81.452	11,8 .ο)ο
Φ. ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΥ	1956	Ἑλλάς		54.00.ο)ο

Σ η μ. ἐκ πείρας ἔχομεν τὴν γνώμην ὅτι εἰς τὴν Χώραν μας ἡ προσβολὴ ἀνέρχεται εἰς 80-99.ο)ο.

Εἰς τὴν Χώραν μας ἐτησίως, σύμφωνα μετὰ τὸν Καθηγητὴν κ. Μακκῆν, θεραπεύονται 590 περίπου προσβεβλημένα ἄτομα ἐξ ἐχινοκοκκιάσεως, τὰ δὲ ἔξοδα θεραπείας ἀνέρχονται εἰς 10.000.000 δραχμὰς (Κατὰ τὸν Καθηγητὴν κ. Μακκῆν, ἐτησίως θὰ ἠδύνατο νὰ ιδρυθῇ ἀνὰ ἓν Σφαγεῖον). Ἡ ζημία δὲ ἥτις προκύπτει ἐκ τῆς καταστροφῆς τῶν προσβεβλημένων ἐξ ἐχινοκοκκιάσεως σπλάχνων διαφόρων σφαζομένων ζώων (προβατοειδῶν-βοοειδῶν) ἀνέρχεται εἰς 100.000.000 περίπου.

Ὡσαύτως ὠρίμασε ἡ κατάστασις διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Β. Δ)τος διὰ τὴν περίφραξιν τῶν Κοινοτικῶν ἢ Δημοτικῶν χώρων πρὸς ἐνταφιασμὸν τῶν λοιμοβλήτων ζώων, τὰ ὁποῖα παραχώνονται εἰς διάφορα μέρη καὶ ἀποτελοῦν ἐστίας μολύνσεως διὰ τὰ διερχόμενα προβατοποίμνια, ἰδίᾳ διὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ Ἀνθρακος, λόγῳ τῆς μακροχρονίου ἀντοχῆς τῶν σποριδίων.

Ἐπειδὴ λοιπόν, τὸ θέμα τῶν Σφαγείων εἶναι ἐπικαιρὸν καὶ βαδίζομεν μετὰ γοργὸν ρυθμὸν πρὸς βιομηχανοποίησιν ἀπάντων τῶν εἰδῶν ζωϊκῆς προελεύσεως (ἔχομεν κατακλυσθῆ ἔκ ξένων κονερβῶν), καὶ λόγῳ τῆς ἀλματώδους μηχανικῆς ἐξελιξέως καὶ τοῦ νέου ρυθμοῦ ζωῆς, ἔχομεν τὴν γνώμην ὅτι ἐπιβάλλεται ὅπως τὸ ζήτημα τῶν νεοϊδρυθησομένων σφαγείων (Ναοὶ Ὑγείας) ν' ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον σοβαρῶν συσκέψεων μετὰ τῶν ἀρμοδίων Ὑπουργείων, Δήμων καὶ Ὑπηρεσιῶν τούτων διὰ τὴν ἀνάγερσιν τοιούτων Σφαγείων, τὰ ὁποῖα νὰ εἶναι ἄρτια ἀπὸ ἀπόψεως λειτουργίας καὶ προστασίας τῆς δημοσίας υγείας, μετὰ προοπτικὴν μακροχρονίου λειτουργίας.

Ἐν κατακλείδει θὰ πρέπει νὰ γνωρίζωμεν ποῖον ἀριθμὸν ζώων ἔχομεν, κατὰ πόσον θὰ αὐξηθῇ ὁ πληθυσμὸς εἰς μίαν 10ετίαν περίπου καὶ εἰς ποῖον ἀριθμὸν ζώων θέλομεν νὰ φθάσωμεν διὰ τὴν ἐπάρκειαν κρέατος τοῦ πληθυσμοῦ μας.

Τ' ἀνωτέρω ἔχουν ἰδιαιτέραν σημασίαν, διότι ἀφ' ἐνὸς θὰ ἀπορροφήσουν κτηνιατρικὸν προσωπικὸν καὶ ἀφ' ἑτέρου, ἐπειδὴ τὸ κρέας λιγροστελεῖ διεθνῶς καὶ δὲν δύναται ἡ κρεατοπαραγωγὴ νὰ συμβαδίσῃ μετὰ τὴν αὐξήσιν τοῦ πληθυσμοῦ, νὰ τεθῇ ἐν πάριον πρόγραμμα, διὰ τὴν προαγωγὴν τῆς Κτηνοτροφίας.

Ὁ Κάτων, ἐρωτῶν ἑαυτόν, « ποῖος εἶναι ὁ συνετώτερος τρόπος χρησιμοποιοῦσεως τῶν καλλιεργησίμων γαιῶν » ἀπαντᾷ :

« Ἡ ἐπικερδὴς Κτηνοτροφία ». Ὁ ἀμέσως ἐπόμενος: « Ἡ ὀλιγώτερον ἐπικερδὴς Κτηνοτροφία ». Ὁ τρίτος; « Ἡ μὴ ἐπικερδὴς κτηνοτροφία ». Ὁ τέταρτος; « Νᾶ καλλιεργηθῇ ἡ γῆ ».

Τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο, ἔδωσε τὰ Latifundia εἰς τὴν Ἰταλίαν.

S U M M A R Y

About function of modernized Slaughter houses and manufacture of underproducts of slaughtering and protection of public health

by

Dr. Balomenos Peter.
municipal veterinary Surgeon

The Author exalts the function of the modernized Slaughter houses. Where the evolution of meat and manufacture of under and super products are obtained. Then he speaks about the severe observance of the examination of the animals before the slaughtering for the diagnosis of diseases which cannot be detected makroskopically. After the slaughtering, he also points out the resting of animals before slaughtering for the better evaluation of the meat.

Finally he proposes 1ον to speed up the erection of the new modern buildings for slaughter houses 2ον to establish a program for the development of the cattle breeding as there will be a lack of meat all over the World on account of the increase of the population which is not in proportion with the meat production.